

Til: Transport- og kommunikasjonskomiteen
Fra: HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
Dato: 17. oktober 2019

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med 67 500 medlemmer. 14,5 % av Norges befolkning over 20 år¹ har en hørselshemming som påvirker hverdagen. Anslag viser at det i 2020 vil være en million nordmenn med en hørselsutfordring.²

Høring Prop. 1S (2019-2020) Statsbudsjettet 2020

HLF viser til høring om Prop. 1S (2019-2020) og overbringer med dette våre innspill.

Kap 541 IT- og ekompolitikk, post 22 eller 70

Oppgradering av nettsider til universell utforming må også innebære tiltak for hørselshemmede. Det er svært viktig at alle videoer tekstes, både ferdigproduserte og direkte sendte. Hvis det legges ut lydfiler må disse ha en vedlagt tekst som gir samme informasjon. Disse tiltakene er nødvendig for hørselshemmede, men til hjelp for alle.

MERKNAD 1: Det settes av midler til å gjøre IKT-løsninger universelt utformet, som for hørselshemmede innebærer blant annet teksting og skriftliggjøring av informasjon.

All kommunikasjon med det offentlige må tilbys i skriftlig form på en rask og sikker måte, for eksempel SMS med legekantoret eller e-post med NAV ved ikke-sensitive henvendelser. For sensitive henvendelser er Helsenorge.no, i regi av E-helsedirektoratet, en god løsning for sikker skriftlig kommunikasjon med helsetjenesten. Hørselshemmede og befolkningen for øvrig må kunne konsultere alle deler av norsk forvaltning gjennom elektronisk kommunikasjon via MinID.

MERKNAD 2: Det kommer på plass sikker, elektronisk konsultasjon med alle offentlige organer.

Programkategori 21.40 Kapittel 1330 Særskilte transporttiltak.

HLF ser det som positivt at det arbeides med å utvikle reiseplanlegger og elektronisk billettering (post 76), samt kjøp av tjenester fra Entur AS (post 77). Dette er en utvikling som gagnar hørselshemmede passasjerer. HLF er bekymret for manglende anerkjennelse av hørselshemmedes sårbarhet for tilgang til informasjon i nød og evakueringssituasjoner. HLF mottar jevnlig tilbakemeldinger fra hørselshemmede som ikke vet hva som skjer rundt dem når de er på reise. Mange uventede situasjoner, som for eksempel sporbytte, varsles som regel kun via høytaleranlegget. I alle uventede situasjoner er det viktig at det gis god informasjon som er mulig å oppfatte også for hørselshemmede.

Max Manus AS fikk 12,7 mill. over Arbeids- og sosialdepartementets budsjett i 2015 og 2016 for å levere en løsning for talegjennkjennings teknologi. Denne teknologien forelå i juni 2017. Ifølge Max Manus kan denne teknologien videreutvikles, ved at det utvikles kunnskapskilder (stemmeprofil, ordbok og språkmodell) på samferdselsområdet, slik at teknologien også kan anvendes der. HLF mener dette vil bidra til å gjøre informasjonssystemene i hele transportsektoren reelt universelt utformet. Ikke bare med tanke på ruteinformasjon og billettinformasjon, men også i forhold til sanntidsinformasjon i forbindelse med nød- og evakuering. Max Manus anslår at dette vil koste ca. to

¹ Engdahl B, Tambs K, Borchgrevink HM, Hoffman HJ. Screened and unscreened hearing threshold levels for the adult population: Results from the Nord-Trøndelag Hearing Loss Study. *Int J Audiol.* 2005; 44, 213-230.
http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25,6102&MainContent_6263=6496:0:25,6109&Content_6496=6178:50246:25,6109:0:6562:14:::0:0

² Hearing impairment among adults (HIA). Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, Sintef – a report of a joint project, 2001

til fire millioner. HLF mener denne teknologien kan bidra til å gjøre informasjonssystemene i hele transportsektoren reelt universelt utformet.

MERKNAD 3: Det bevilges to millioner kroner i friske midler under Programkategori 21.40 Kapittel 1330 Særskilte transporttiltak, til videreutvikling av talegjenkjenningsteknologi til samferdselssektoren, slik at informasjonssystemene kan bli universelt utformet.